

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Powiat Piłski cz. II

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Drugą część zwiedzania powiatu Pilskiego proponuję zacząć od Białosłiwa gdzie znajduje się zabytkowa parowozownia założona już w 1895 roku, a tory mają najwyższy rozstaw torów w Polsce 600 mm, niestety kolej została zlikwidowana w 1994 roku a tory były rozkradane, na szczęście w 2001 roku zostało założone stowarzyszenie pod nazwą "Wyrzyska Kolejka Powiatowa" która oczyszcza tory i naprawia to co było rozkradzione a od trzech lat organizuje się tutaj zloty miłośników kolei wąskotorowych a także można przejechać się zabytkowym składem wagonów. W mieście warto zobaczyć także Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1927 oraz odrestaurowany spichlerz "Wacek" z XIX wieku o konstrukcji ryglowej. Z Białosłiwa udajemy się do Szamocina, gdzie w okolicach miasta we wsi Atanazyń znajduje się narzutowy gład zwany "Zaczarowaną Karocą", gład ten według legendy był kiedyś karocą, która została porażona piorunem i zamieniła się w gład. W pobliskim mieście warto zobaczyć ciekawy układ urbanistyczny miasta z placem wolności oraz rynkiem w kształcie trójkąta z domami z XIX i XX wieku, w samym mieście na pewno warto zobaczyć spichlerz zbożowy z 1845 roku, Kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła z XIX wieku czy też Kościół NMP Wspomożycielki Wiernych z pocz. XX wieku. Z Szamocina zapraszam do Osieka Nad Notecią gdzie znajduje się Muzeum Kultury Ludowej, gdzie znajdują się ponad 23 chałupy reprezentujące tradycyjne wiejskie budownictwo z Krajny, Pałuk i Puszczy Noteckiej, niewątpliwą atrakcją muzeum są także groby skrzynkowe, podkloszowe i popielnicowe oraz jamnowe których znaleziono ponad 600 w latach 1972-1976 i pochodzą z od ok. 500 r. p.n.e. do 200 r. n.e. i prezentowane są tutaj w trzech pawilonach. Z Osieka udajemy się do Dąbek gdzie znajduje się bardzo ciekawy neorenesansowy pałac z 1872 roku, który został zbudowany dla rodziny Bnińskich. W pobliskim Wyrzysku warto zobaczyć zabudowę małomiasteczkową oraz neogotycki kościół św. Marcina z XIX wieku, po czym udajemy się do Łobzenicy gdzie znajduje się kilka zabytkowych kościołów oraz kilka kamienic a także największa atrakcja regionu na pobliskiej Górze Klasztornej - murowany kościół z XVII wieku z cudownym obrazem Matki Bożej Góreckiej, a pierwsze objawienia miały miejsce w dwa miesiące po zamordowaniu w Krakowie biskupa Stanisława Szczepanowskiego, a były to pierwsze objawienia Matki Bożej na ziemiach polskich.

Program wycieczki

Białośliwie Zabytkowa wąskotorówka

Linie kolejowe o torze węższym niż normalny (1435 mm) spełniały doskonale swoją rolę tam, gdzie nie było dobrych dróg, gdzie ruch nie był zbyt duży, a potrzeby przewozowe występowały sezonowo. W miarę rozwoju transportu samochodowego ich znaczenie stopniowo malało, aż wreszcie PKP, mające spore problemy ze swoją podstawową działalnością, w końcu września 2001 r. całkowicie zaprzęstały eksploatacji wąskotorówek. Wiele linii upadło, a nawet zostało rozebranych, ale gdzieś tam samorząd lub lokalne stowarzyszenia postanowiły utrzymać kolejkę. Często dlatego, że ma wartość zabytkową, a ponadto stanowi lokalną atrakcję turystyczną.

Wyrzyskie Koleje Powiatowe pierwszy odcinek wąskotorówki uruchomiły 21 lutego 1895 r., a na początku 1906 r. eksploatowały już linie i bocznice o długości ponad 160 km. Kolejka była czynna do 1994 r. Pozostały po niej tory o rozstawie szyn 600 mm (największym w Polsce) oraz spore zaplecze techniczne w Białośliwiu. Chociaż torowiska zarastały zielskiem, a nawet zaczęły być rozbierane przez złomiarzy, kolejka wraz z obiektami towarzyszącymi wpisana została do rejestru zabytków.

Grupa entuzjastów założyła w 2001 r. stowarzyszenie pod nazwą "Wyrzyska Kolejka Powiatowa" i dokonuje niezwykłych wręcz zabiegów, aby ich wąskotorówka była eksploatowana choćby w minimalnym zakresie. Oczyszczają więc tory z trawy i krzewów, odbudowują zniszczone odcinki, konserwują tabor. Pomagają im samorządy - powiatowy i gminny, Nadleśnictwo Kaczory oraz prywatni sponsorzy. Cały czas utrzymywane są wagonownia, lokomotywnia i warsztaty w Białośliwiu, które po wcześniejszym uzgodnieniu można zwiedzać. Informacji o możliwości przejazdu kolejką należy szukać w Towarzystwie Wyrzyskiej Kolejki Powiatowej w Białośliwiu (tel. 0 606 339 343).

53°06'15"N 17°07'31"E | na mapie:A

Atanazyń Karoca zaczarowana w głąz

Według legendy karetka, która należała do właścicieli okolicznych dóbr, została rażona piorunem i zmieniona w głąz za nieobyčajne zachowanie podróżującej nią kobiety. W rzeczywistości głąz znajdujący się na skraju wsi Atanazyń został przywleczony tu przez łądogłód. Warto go zobaczyć, gdyż jego wysokość wynosi prawie 1,5 m, a obwód w części naziemnej ok. 7 m.

53°02'38"N 17°06'56"E | na mapie:B

Szamocin Spichlerz zbożowy z 1845 r.

Szamocin w drugiej połowie XIX wieku był ważnym ośrodkiem handlu zbożem i drewnem. W tym czasie stało tutaj 16 większych i mniejszych spichlerzy, w których można było przechowywać 5 tys. ton zboża. Do naszych czasów zachował tylko jeden. Wybudowany w 1845 r. przez kupca Juliusza Selingsohna dwukondygnacyjny spichlerz jest budowlą o konstrukcji szachulcowej.

53°01'46"N 17°07'29"E | na mapie:C

Szamocin

Miasto sukienników

Szamocin na kartach historii pojawił się w 1364 r. Prawa miejskie uzyskał dopiero w połowie XVIII w. staraniem właściciela dóbr szamocińskich - Józefa Bętkowskiego. W 1801 r. kolejny właściciel, Filip Raczyński wydał przywilej dla osiedleńców - za symboliczną opłatą otrzymywali parcele budowlane i korzystali z licznych ulg. Spowodowało to napływ do Szamocina rzemieślników, a zwłaszcza sukienników. Niespełna pięć lat później w mieście działało już ponad 80 warsztatów sukienniczych. Oprócz sukna produkowano w nich wełniane chusty i koce.

W mieście mieszkali przede wszystkim ewangelicy. Świątynia katolicka powstała dopiero w 1905 r., a parafię utworzono przy niej w 1922 r., gdy znaczna część ewangelików wyjechała do Niemiec.

Niezwykły jest układ przestrzenny Szamocina, nieprzypominający innych miast sprzed rozbiorów. W centrum miasta drogi nr 190 i 191 zbiegają się po przeciwnych stronach wydłużonego (230 m na 50-70 m) pl. Wolności, który zapewne jest pozostałością dawnej wsi-owalnicy. Dalej na wschód znajduje się rynek - trójkątny plac wytyczony w okresie lokacji miasta. Od rynku odchodzą dwie długie ulice: na północ ul. Paderewskiego, na wschód ul. Hallera. Pierwotnie nosiły one nazwy ulic Filipa i Michaliny - od imion właścicieli miasta, hrabiostwa Raczyńskich. Stoją przy nich domki o charakterze małomiasteczkowym, niektóre z połowy XIX w.

53°01'47"N 17°07'26"E | na mapie:D

Wyrzysk

Kościół św. Marcina

Neogotycki kościół św. Marcina z lat 1859-1860, rozbudowany w 1946 roku.

53°09'15"N 17°16'02"E | na mapie:E

Osiek nad Notecią

Wspólne dzieło archeologów i etnografów

Odkrycie w latach 1972-1976 prawie 600 grobów

ciałopalnych z okresu od ok. 500 r. p.n.e. do 200 r. n.e. zainspirowało badaczy do zaprezentowania zabytków archeologicznych na miejscu ich odnalezienia. Ekspozycję urządzono w trzech pawilonach. Oprócz grobów jamowych, stanowiących formę dominującą, można tu również zobaczyć groby skrzynkowe, podkloszowe i popielnicowe. Groby skrzynkowe zawierały od jednej do kilkunastu popielnic z ludzkimi szczątkami. Dużą atrakcją turystyczną jest unikatowy w skali kraju grób o długości ok. 8 m, zbudowany z płasko łupanych płyt kamiennych. W każdej z jego czterech komór znaleziono od 8 do 14 popielnic.

Aby uzmysłowić zwiedzającym, na czym polega praca archeologa, obiekty pokazane są w różnych fazach eksploracji. Już w 1976 r. ekspozycję archeologiczną zaczęto powiększać o część etnograficzną, atrakcyjną zarówno dla dorosłych jak i dla dzieci. Dotychczas przeniesiono tu 23 obiekty reprezentujące tradycyjne wiejskie budownictwo trzech regionów etnograficzno-historycznych: Krajny, Pałuk i Puszczy Noteckiej. Są tu chałupy, budynki gospodarcze, wiatraki, remiza strażacka, kuźnia i tartak. Planuje się przeniesienie jeszcze piętnastu obiektów. W ten sposób, dzięki wspólnej pracy specjalistów z różnych dziedzin, powstał jedyny w Polsce skansen archeologiczno-etnograficzny, będący oddziałem Muzeum Okręgowego w Pile.

Muzeum Kultury Ludowej w Osieku zaprasza od maja do końca października codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych w godz. 10.00-18.00. Poza sezonem możliwy jest tylko spacer po terenie skansenu, bez zwiedzania wewnątrz (od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-15.00).

53°07'16"N 17°17'19"E | na mapie:F

Dąbki Pałac

Neobarokowy pałac z 1872 roku, nawiązuje w swej architekturze do XVII wiecznych rezydencji francuskich.

Wybudowany został według projektu Mariana Cybulskiego dla Bnińskich, właścicieli pobliskiego Samostrzela. Jest to siedmioosiowa, dwukondygnacyjna budowla z dwoma, trzykondygnacyjnymi wieżami po bokach. Wejście jest poprzedzone portykiem czterokolumnowym podtrzymującym taras. Obecnie jest własnością prywatną.

53°08'26"N 17°19'49"E | na mapie:G

Łobżenica Najstarsze polskie sanktuarium maryjne

Ponad tysiąc lat temu w sercu regionu zwanego Krajną, na górze wśród lasów istniał krąg kultowy, gdzie Słowianie modlili się do swoich bogów. W tym miejscu w 1079 r., przy studzience dla bydła, na ogromnym dębie ukazała się pasterzowi Matka Boża. Było to pierwsze objawienie Matki Bożej na ziemiach polskich, a stało się to w dwa miesiące po zamordowaniu w Krakowie biskupa Stanisława Szczepanowskiego.

Wodzie ze studzienki przypisywano cudowne właściwości. W miejscu objawienia, z fundacji Bolesława Krzywoustego, zbudowano w 1111 r. pierwszy kościół z dębowych bali. Od tego czasu kult maryjny kwitł tu przez wieki, choć przyćmiony blaskiem innych sanktuariów. W czasach reformacji świątynia została spalona przez protestantów, a studzienka z cudowną wodą zasypana. Sanktuarium odżyło i zyskało na znaczeniu za sprawą bernardynów, którzy w 1648 r. wzniesli tu nowy, murowany kościół i umieścili w nim cudowny obraz Matki Bożej Góreckiej.

Od 1984 r. w Łobżenicy co roku urządzone jest Misterium Męki Pańskiej, którego akcja rozgrywa się na placu Objawienia - tam, gdzie ukazała się Matka Boska. W trakcie misterium aktorzy wraz z widzami przebywają Drogę Krzyżową przez Gaj Górecki. W rolę Jezusa wcielił się zawsze ksiądz z tutejszego zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny. Najbardziej poruszające są realistyczne sceny biczowania i ukrzyżowania.

53°16'19"N 17°14'15"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): tedesese, marekpic, Kajtek, marekpic, tedesese, marekpic, tedesese, iw mali

Trasa dodana przez: marekpic

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
poniedziałek 22 lipca 2024 17:43:34